

GİDER VERGİLERİ KANUNU^{1, 2}

Kanun Numarası : 6802
Kabul Tarihi : 13/7/1956
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 23/7/1956 Sayı: 9362
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 3 Cilt: 37 Sayfa: 1982

BİRİNCİ KISIM

Madde 1 - 27 (Mülga: 25/10/1984 - 3065/61 md.)

İKİNCİ KISIM Hizmet Vergileri

BİRİNCİ BÖLÜM Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi

I - Mevzu, vergiyi doğuran olay

Madde 28 - (Değişiklik: 17.04.1981-2447, 03.06.1986-3297)

Banka ve sigorta şirketlerinin 10/6/1985 tarihli ve 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere, her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar banka ve sigorta muameleleri vergisine tabidir.

Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım-satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir.

2279 sayılı Kanuna göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini devamlı olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar. Bir şahsın münhasıran altın alım ve satımı ile uğraşması banker sayılmasını gerektirmez.

1 Bu Kanunun, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisine ilişkin hükümleri dışında kalan diğer hükümleri 25/10/1984 tarih ve 3065 sayılı Kanunun 61 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

2 Bu Kanunun yürürlükte olmayan hükümleri için "Yürürlükteki Bazı Kanunların Mülga Hükümleri Külliyatı, Cilt: 1, Sayfa: 445 bakınız.

II – İstisnalar

İstisnalar

Madde 29–(Değişiklik: 04.01.1961-210/4 md, 25.06.1964-482/6 md, 17.04.1981-2447, 03.06.1986-3297, 24.06.1994-4008/35 md)

Aşağıda yazılı muameleler dolayısıyla alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır:

a) Merkezleri Türkiye’de bulunan bankaların kendi şube ve ajansları ile veya bu şube ve ajansların birbirleriyle yaptıkları muameleler dolayısıyla tahakkuk eden paralar,

b) Merkezleri Türkiye dışında bulunan bankaların Türkiye’de mevcut şube ve ajanslarının birbirleriyle yaptıkları muameleler dolayısıyla tahakkuk eden paralar,

c) Hususi kanunlarla her türlü vergiden istisna edilmiş olan esham ve tahvillerin, faiz, temettü ve ikramiyeleri,

d) Bankaların müşterileri nam ve hesabına başka şahıs ve müesseselere yaptırdıkları hizmetler mukabili olarak aldıkları ve aynen mezkur şahıs veya müesseselere ödedikleri paralar,

e) Bankaların, bankerlerin ve sigorta şirketlerinin sermayelerinin tamamı kendilerine ait veya iştirakleri bulunan sını işlemlerden sağladıkları karlar,

f) Bankaların, bankerlerin ve sigorta şirketlerinin sermayelerine iştirak ettikleri banka, banker ve sigorta şirketlerinin bu kanuna göre banka ve sigorta muameleleri vergisine tabi muamelelerden mütevellit karları,

g) 5842 sayılı Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununun 6,7 8,9, 10 ve 11 inci maddeleri ile 12 nci maddesinin (b) ve (c) fıkralarında zikrolunan işler dolayısıyla Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı lehine tahakkuk edecek paralarla aynı kanunun 2 nci ve 13 üncü maddeleri gereğince, bankanın veya kuracağı ortaklıkların, yukarıda sayılan işlerin görülmesine veya tesislerin işletilmesine dair hakiki veya hükmi şahıslarla yaptıkları anlaşmalar dolayısıyla elde edecekleri paralar ve bankanın veya kuracağı ortaklıkların anlaşmalar yaptıkları hakiki ve hükmi şahıslar lehine aynı işler dolayısıyla tahakkuk edecek paralar,

h) 6266 sayılı kanuna göre kurulan kan bankalarının mezkur kanunda yazılı işler dolayısıyla elde edecekleri paralar,

i) Hayat sigortaları ile ihracata ait nakliyat sigortalarında poliçe üzerinden alınan paralar,

j) Mükerrer sigorta muameleleri ile retrosesyon muameleleri dolayısıyla alınan prim, komüsyon vesair paralar,

k) Biçilmemiş veya toplanmamış her türlü tarım mahsulleri ile tarım hayvanları için akdolunan zirai sigortalar dolayısıyla alınan paralar,

l) Nükleer rizikolara karşı yapılan sigortalar dolayısıyla alınan paralar,

m) Türkiye Halk Bankasıncı Esnaf ve Sanatkarlar Kefalet Kooperatiflerinin kefaleti altında esnaf ve sanatkarlara verilen krediler dolayısıyla alınan paralarla bu kooperatiflerin ortaklarından masraf karşılığı adıyla aldıkları paralar,

n) Mevduat toplamayan bankaların açmış oldukları yatırım kredileri dolayısıyla kendi lehlerine aldıkları paralar.

o) Bankaların, yetkili müesseselerin, özel finans kuruluşlarının ve PTT’nin Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki Kararlar ve bu kararlara dayanılarak çıkarılan tebliğlere göre Merkez Bankasına yapacakları zorunlu, döviz ve efektif devirleri,

p) Arbitraj muameleleri ve bu muameleler sonucu lehe alınan paralar.

III - Mükellef, matrah, nispet

Mükellef

Madde 30 - Banka ve sigorta muameleleri vergisini banka ve bankerlerle sigorta şirketleri öder.

Matrah

Madde 31 - Banka ve sigorta muameleleri vergisinin matrahı 28 inci maddede yazılı paraların tutarıdır.

Kambiyo alım ve satım muamelelerinde kambiyo satışlarının tutarı vergiye matrah olur.

Vergi matrahından gider ve vergi adı altında indirim yapılamaz. Bu kanunla alınan banka ve sigorta muameleleri vergisi matraha dahil edilmez.

Sigorta şirketleri vergi dönemi içinde iptal ettikleri sigorta muamelelerine ait meblağları o dönemin vergi matrahından indirebilirler.

Yabancı para ile olan muameleler

Madde 32 - Yabancı para üzerinden yapılmış olan muamelelere müteallik vergi matrahlarının tayin edilmesinde Maliye Vekaletince her altı ayda bir tespit edilecek kurlar nazara alınır.

Nispet

Madde 33 - (Değişiklik: 17.04.1981-2447/8 md., 04.12.1985-3239/133 md.)

Banka ve sigorta muameleleri vergisinin nispeti % 15 tir. Kambiyo muamelelerinde nispet matrahın binde biridir.

Bakanlar Kurulu, bu maddede belirtilen vergi nispetini bankalar arası mevduat muameleleri ile diğer banka ve sigorta muameleleri için ayrı ayrı veya birlikte % 1'e kadar indirmeye ve yukarıdaki nispeti aşmayacak şekilde yeniden tespit etmeye yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Madde 34 - 38 (Mülga: 25.10.1984 - 3065/61 md.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Madde 39 - 43 (Mülga: 25.10.1984 - 3065/61 md.)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ek Madde 1 - 5 (Değişiklik: 17.04.1981-2447/10 md.; Mülga: 25.10.1984-3065/61 md.)

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ek Madde 1 - 4 (Değişiklik: 29.07.1970 - 1318/67 md.,; Mülga: 21.01.1982-2589/5 md.)

DÖRDÜNCÜ KISIM
Kısımlar Arasında Müşterek Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Dahilde Alınan Gider Vergilerinin Tarhı

Teklif yeri

Madde 44 – İthal sırasında alınan istihsal vergisi haricindeki gider vergileri, vergiye tabi olayların vukubulduğu yer vergi dairesince tarh olunur.

Bu Kanunun, beyannamenin bir merkezden verilmesini tecviz ettiği hallerde vergi, beyannamenin verildiği yer vergi dairesince tarh olunur.

.....³

Beyan esası

Madde 45 - Dahilde alınan gider vergileri, mükelleflerin yazılı beyanı üzerine tarh olunur.

.....⁴

Beyanname

Madde 46 - Gider vergileri beyannamelerinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

A) Genel olarak:

a) Mükellefin adı, soyadı veya unvanı,

b) İkametgah adresi veya iş merkezi,

c) İşi,

d) İş yerinin adresi,

e) Gider vergilerine ait hesap numarası,

f) Gelir ve kurumlar vergileri bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesi ve hesap numarası,

g) Vergi matrahı (Tablo numaralarına, tablolardaki pozisyon sırasına ve hizmet nevilerine muvazi olarak),

h) Matrahlar üzerinden hesaplanan vergiler ve tutarı (Madde veya hizmet nevilerine göre).

B).....⁵

Beyanname verilme zamanı ve yeri

Madde 47 - a) Aşağıdaki (c) fıkrası hükmü mahfuz kalmak kaydı ile her mükellef, bir ay içindeki vergiye tabi muamelelerini bir beyanname ile ertesi ayın 15 inci günü akşamına kadar istihsal vergisinde (Aşağıdaki (b) fıkrasında yazılı olanlar hariç) istihsalin yapıldığı yer, nakliyat vergisinde taşıyanın iş yeri veya merkezinin bulunduğu mahal, PTT hizmetleri vergisinde PTT Genel Müdürlüğünün bulunduğu yer, banka ve sigorta hizmetleri vergisinde muamelelerin yapıldığı yer vergi dairesine bildirmek mecburiyetindedir.

3 Maddenin bazı fıkraları 25.10.1984 - 3065/61 md ile mülga hale gelmiştir.

4 Maddenin son fıkrası 25.10.1984 - 3065/61 md ile mülga hale gelmiştir

5 Fıkra 25.10.1984 - 3065/61 md ile mülga hale gelmiştir

b)⁶

c)⁷

d) Takvim yılı sonunda hesabı cari muamelelerini beyanname verme müddeti içinde kapatamayan bankalar bu muamelelerini takvim yılı sonundan itibaren en geç üç ay içinde ayrı bir beyanname ile bildirebilirler.

e) Her hangi bir vergi döneminde, vergiye tabi muameleleri bulunmayan mükellefler de, keyfiyeti aynı müddetler içinde, vergi beyanamesi ile bildirmeye mecburdurlar.

f)⁸

g)⁹

İKİNCİ BÖLÜM

Dahilde Alınan Gider Vergilerinin Ödenmesi

Ödeme süresi

Madde 48 - Mükellefler, beyanname üzerinden tarh ve tahakkuk ettirilen vergileri, beyanname verme süresi içinde ödemeye mecburdurlar.

Madde 49 - (Mülga: 25/10/1984 - 3065/61 md.)

Muvakkat ve son hükümler:

Yürürlük tarihi

Madde 68 - Aşağıdaki hususlar müstesna olmak üzere bu kanun 01.03.1957 tarihinde mer'iyete girer.

I - Pirinç imalatı bu Kanunun neşri tarihinden itibaren muamele vergisinden müstesnadır.

II - Bu Kanunun 33 üncü maddesi ile banka ve sigorta muameleleri için kabul edilen nispetler, bu kanunun neşredildiği ayı takiben aybaşından itibaren banka, banker ve sigorta şirketlerinin 3843 sayılı kanuna göre ödedikleri muamele vergisi nispetleri yerine kaim olmak üzere aynen tatbik olunur.

III - Bu Kanuna bağlı III işaretli cetvelin 1 inci pozisyonunda yazılı maddelere ait vergi haddi kahveden alınan istihlak vergisine müteallik 4950 sayılı kanun hükümlerine göre bu kanunun neşri tarihinden itibaren uygulanır.

Bu tarihte henüz gümrükten çekilmemiş kahveler için de bu hüküm tatbik olunur.

İcra yetkisi

Madde 69 - Bu Kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

6 Fıkra 25.10.1984 - 3065/61 md ile mülga hale gelmiştir

7 Fıkra 25.10.1984 - 3065/61 md ile mülga hale gelmiştir

8 Fıkra 25.10.1984 - 3065/61 md ile mülga hale gelmiştir

9 Fıkra 21.01.1982 - 2589/5 md ile mülga hale gelmiştir